

NUM. 900

BARCELONA 10 DE ABRIL DE 1896

ANY 18

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA
PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

¡A CUBA!—L' EMBARCH DE DIUMENJE

Inst. RUS, col·laborador ar·istich de LA ESQUELLA.

Los enginyers del quart batalló expedicionari à bordo del *Montevideo*.

CRONICA

•Jerusalém, Jerusalém
Quan mes aném molt més valém.

Las plassas de Barcelona reclaman avuy un xich de *plassa* en las columnas de la **ESQUELLA**.

La de Catalunya, desde qu' hém entrat en Primavera podríà titularse Plassa del Sol. ¡Y còm hi bát el malehit!... Qualsevol'diria que se 'n ha enamorat, y que per expressarli la passió que sent per ella, li llansa 'l feix de sos raigs més apassionats, mes ardents.

Si això succeixé a entrada de Abril, què serà en plena canicula?

Ja 'm sembla que sento al Sr. Rius y Badia, dihen:

—A cada hú quan li toqui. Jo vaig demostrar la méva energia *despejantla*... Ja es hora, donchs, de que 'l poble barceloní *atravessantla* demostri la séva.

Y la veritat sigui dita: encare ningú ha pensat en l' us que avuy com avuy hauria de donar a aquell assoleyat desert. Escoltin, no podria pendrela pel seu compte 'l Ministre de la Guerra, destinantla a camp de maniobras y de aclimatació de las tropas destinadas a Cuba?

La Plassa de la Pau sembla la de la guerra, si hém de jutjar per la competència desesperada que's fan los arrenca-caixals y 'ls amos de las barracas allí estabiertas.

No valia la pena de erigir lo monument a Colón en aquell siti, obligant al immortal navegant a contemplar desde l' altura de la columna, un espay que més que una plassa sembla un camp perdut.

No obstant, si bé 's mira 's veurá qu' ell mateix indica lo que s' hauria de fer. Ab lo dit senyala 'l mar, com si diagués:

—A l' aygua tots aquests embrassos!...

La destrucció de la Plassa Real, ja no hi ha qui l' eviti. Aquell pati communal, refugi tranquil de vells y criatures, recreo sossegat de soldats y maynaderas, està a punt de perdre son carácter sent entregat a la furia y als perills del trànsit rodat. Ja s' anuncia la subasta per adoquinario.

Lo miracle s' ha obrat ningú sab com. Res de discussions, ni de discursos; res d' exposar los inconvenients ó las ventajitas de la transformació de la tipica plassa. Lo dictámen, que, mesos enrera, s' havia retirat a causa de l' oposició formidable que amenaçava ofegarlo, signé aprobat sense un sol vot en contra.

¡Son tan dolsas las paraules del Sr. Planas y Calsals insinuadas a l' orella dels nostres regidors!... ¡Qui serà capás de resistir las súplicas del etern fabricant de *concejals*, cacich màxim de la noble Barcelona?

Pas al seu carruatjet... Y qui no vulgni ser atropellat que se 'n retiri.

Y ara vé la més grossa: la plassa de Jersusalém.

No sé de cert lo qué hi haurà en aquest assumpte; pero juro que ja fa molt temps que se sent per Barcelona una faràm molt pronunciada de pastel. Lo misteri de la Plassa Real pot repetirse ab la Plassa de Jersusalém. A l' hora menos pensada pot trobarse la simpática Pubilla ab un gep a l' esquena de 400,000 duros.

¡Votaran també tots los regidors lo dictámen proposant la compra dels solars del derruhit convent de

Jersusalém, sense que ni a un sol se li ocorri demandar la paraula en contra?

Tot podríà ser; mes a fi de que 'l públich no s' trobi agafat de sorpresa, bò serà que 'ns ocupém una mica de aquest assumpte. Se tracta de un *negoci cantallut*, que per molt bé que tractin de vestirlo, sempre se li foradarà la roba... y está clar que pels esquinsos se li veurà la carn.

Fém una mica de historia.

Derruhit lo convent de Jersusalém, lo solar vā ser cedit a Barcelona al objecte de que pogués aixamplar-se 'l mercat de la Boqueria ó de Sant Joseph; pero en atenció a que 's destinava a un objecte lucratiu, l' Estat vā imposar un *cánon* al Ajuntament.

Y l' Ajuntament vā *descuidarse* de pagar-lo, perque avants s' havia *descuidat* de firmar l' escriptura de cessió.

Y l' Estat vā tornar aquells terrenos a las monjas, y las monjas van pulirse's, venentlos a uns particulars com si diaguéssem per quatre quartos, y aquests particulars van arrendarlos al Ajuntament, per 45,000 pessetas anuals.

Tenim en virtut de tots aquests tràmits, que l' Ajuntament vā passar a ser arrendatari de uns terrenos que haurian pogut ser seus, si hagués complet los requisits imposats al efectuarse la cessió.

Vajin a saber per quins enredos ó misteris no va firmarse la escriptura de cessió, ni va abonarse 'l cánon, condició de la mateixa. ¡Ay dels Ajuntaments, si se 'ls hagnés d' exigir responsabilitat no sols per lo que fan, sino per lo que deixan de fer!...

Pero deixém divagacions a un costat y anemnos-se'n al bullo.

Lo lloguer de aquells terrenos qu' era en un principi de 45,000 pessetas, ha arribat a ser y es avuy de 120,000. Es a dir: en pochs anys casi s' ha triplicat. Per això havem dit en un principi:—«Jersusalém, Jersusalém, quan mes aném, molt mes valém.»

Los que pagan un lloguer tan exagerat, diuen:—Barcelona pot satisferlo, perque encare hi guanya. Lo tros de mercat instalat en aquests terrenos dona molt mes de lo que s' paga per lloguer.

Es veritat; pero dona molt mes, mentres los d' més mercats propis del Ajuntament y pels quals no ha de pagar un céntim de lloguer a ningú, s' estan morint de anemia. Aixis en 'l mercat de Jersusalém hi està concentrada la venta al engrós de las fruytas, mentres las quatre plassas exteriors del mercat de Sant Antoni permaneixen sense objecte, a pesar de reunir pel cas condicions en tots conceptes mes ventajosas.

De manera que l' Ajuntament viu de lloguer, tenint casa propia desembrassada. A un propietari que procedís de questa conformitat, gno 'l tindrà tothom per ximple?

Pero no son tan ximples los que així procedeixen, tota vegada que no son ells els que saldan los perjudicis a que donan lloch las seves imprevisions. A Barcelona, ja es sabut que la Pubilla paga.

Y ara, no contents ab ser arrendataris de uns terrenos qual utilitat es tan discutible, tractan de ferse'n propietaris.

Quan l' Estat els regalava al Ajuntament, aquest no va volerlos, que si 'ls hagués volgut li bastava per adquirirlos firmar l' escriptura de cessió y pagar los canons corresponents. Mes tard podia comprarlos a las monjas, y ben poch li haurian costat. Tam-poch vā ferho.

L' idea de adquirirlos no li ha vingut fins ara qu' están en poder de particulars, quan lo mateix Ajun-

tament ha consentit que anés augmentant lo seu valor en renda fins arribar al lloguer enorme de 24,000 duros anuals. Ara es l'ocasió mes oportuna de comprarlos.

S'ha fet la valoració á 14'50 pessetes lo pam quadrat (juna bicoca!); pero 'ls propietaris, en un rasgo de generositat fins s'avenen a cedirlos á 13,50 pessetas, ascendint l'import del conjunt á uns 400 mil duros mal contats.

De segur que no taltará regidor que digui:—Y bé que son 400,000 duros per la Pubilla?

Pero no es això encare lo més important.

Lo mercat de la Boqueria, segons lo plan de reforma aprobat per l'Ajuntament, està destinat a desapareixer. Se troba englobat en una de las grans vies trassadas per Cerdá, de tal modo qu'encare que la reforma no s'realís en totes las seves parts, tal com va projectarla 'l senyor Baixeras, es impossible prescindir de la gran-via transversal que vá desde l'Ensanxe de la Esquerra al Saló de Sant Joan. Y aquesta gran-via travessa pel mitj lo solar de Jerusalém, quedant d'ell una gran part destinada a terreno viable.

De manera que 'ls regidors, que no poden ignorarlo, pretenden pagar á 13'50 pessetes lo pam, uns terrenos que no ho valen de bon tros, y qu'encare que ho valguessen, sempre seria menester descontarne la superficie destinada a via pública. Y pretenden adquirirlos al objecte de aixampliar un

LO CAP DE COLLA

Trajo de gala que estrenarà la comitiva, 'l dia dels Jochs Florals.

mercat, condemnat a desapareixer, segons projectes de reforma, qual aprobació està en peu.

¿Quin interès tan poderós pot moure's en aquest *negoci*?

Qui ho sàpiga que ho diga.

Nosaltres ho ignorém, per mes que 'ns sembla presumirho.

S'han fet tants cistells en aquella santa casa, que no té res d'extrany que hi haja qui estigui sempre a punt de fer un cove.

Pero nosaltres procurarem estar a la mira fins a veure de què l'omplan aqueixi cove, si de *melons* ó de *naps*.

P. DEL O.

RIFADAS

MUNICIPALS

Novela histórica barcelonina, en varios capítulos.

I

Los vejhns de la ciutat condal menjavan la carn cara y dolenta.

Pero....

II

Un dia 's reuniren uns quants concejals de bons sentiments y miras elevadas, y s'posaren a rumiar l'assumpto.

—A ixó no pot anar—va dir un.

—¿Qu' es això?

—Allò; lo de la carn. Es una vergonya que 'ls pobres barcelonins paguin las piltrafas á pes d'or y las pallaringas á pes de plata. S'ha de fer algo per evitarlo.

—Trobo—observá un edil, que sol distinguir-se per las sevas ocurrencias—que si 'ls nostres administrats no volen pagar la carn cara, facilment poden conseguirlo.

¡PIM! ¡POM! ¡PUM!

—Vaig pel guerrero.
—Tirali fort.

—Ahont apuntas?
—Jo, sempre al cor.

—Cóm?
—Quedanlla á deure.
—Parlém de serio—va dir el qui havia iniciat la cosa;—l' alimentació del home....
—Y de la dona—murmurá un altre.
—L' alimentació del home y de la dona es un article de primera necessitat, y en aquells reglóns no s' hi juga. ¿No son de parer que l' Ajuntament vé obligat á fer alguna cosa?

Deu ó dotze veus varen respondre:
—¡Sí!

III

¿Qué farém? ¿qué dirém? ja quins medis ha d' acudirse pera matar l' explotació de que l' públic es víctima?

Fusellar uns quants carnicers, encare que potser seria just, no serviria de res; tots los regidors hi estavan conformes.

Autorisar la venda de carn de burro, hauria sigut tal vegada origen d' una guerra civil en lo mateix *seno* del municipi.

—¿Qué fer, donchs?

Un concejal va donarsse un cop al front... y al moment va sentirse soroll de carabassa.

—Tinch una idea!

—Vinga! —diguieren los otros, ab un ayre d' incredulitat, que casi ningú dissimulava: —Veyémla aquesta idea.

—¿Qué hi va que no la endavineu?

—¿Que s'f.... Donar un gran banquete al Saló de Cent.

—Colocar una primera pedra á... qualsevol puesto.

—Posar un recàrrec municipal á...

—Calléu! —exclamá l' regidor de l' idea: —sou una colla de nulitats, incapassos d' atinar en res, Lo que falta á Barcelona, lo que pot *cortar de raiz* los abusos dels traficants en carn, es....

—Menjar peix?

—Es estableir un mercat de bestiar.

Tots los regidors van fer jah!, y's quedaren ab un pam de boca oberta.

Qualsevol al véurels hauria dit que l' mercat de bestiar ja estava establert.

IV

La ex-galeria de màquines comensá á omplirse d' obrers, encarregats de transformar aquell local y adaptarlo á las necessitats del mercat.

Fusters, mestres de casas, lampistas; alló era una Babel d' operaris laboriosos.

—Ah! —deyan los directors de l' obra, fregantse las mans y llenant una rialleta mafistofélica: —veyám si ara també menjarán la carn dolenta y cara la ciutadans barcelonins.

No s' escatimá res. Lo plan del municipi era marrvellosament filantròpic: gracias al mercat, las personas menjarian d' una manera decenta, pero en justa compensació, las bestias que anessin al mercat estarían com a personas.

Reixats, abeuradors, menjadoras, ayqua de Moncada, palla de primera calitat: lo mercat de bestiar prometia ser un modelo en el seu gènero.

Los barcelonins anavan á veure la marxa de las obras y de tant en tant exclamaven:

—Ara si que s' ha acabat així de menjar la carn cara y dolent!

V

Vingué —tot vé un dia ó altre—vingué l' moment solemne de la inauguració del mercat.

Van anarhi las autoritats, se pronunciaren frasses oportunes y *levantadas*, y fins un periódich que se'n diu LA ESQUELLA publicà un *remat* de fotografias ab varios *remats* de bens.

Tot alló anava de veras.

Tan de veras, que lo de menjar carn cara y dolenta ja 'ns semblava una cosa completament pretérita... imperfecta.

—Adios, piltrafas! —exclamaven los barcelonins:

—adios, pallaringas! —

Los regidors se giravan ab lo semblant inundat d' alegria, y contestavan bulliciosament.

—Adiós! adiós!...

VI

Obert lo famós mercat de bestiar, un dia hi entrauen sis bens.

Un altre dia tres badellas.

Un altre quatre moltòns.

Y un altre... mitja dotzena de ratas.

La broma costà á la ciufat una pila de diners.

Los carnicers continuaren burlantsé de nosaltres.

Y'l públich va seguir pagant las piltrafas á pes d' or.

VII

Epilech.

—Cóm estava aixó de la carn, avants? Cara y dolenta.

—Cóm està avuy? Dolenta y cara.

Conseqüència:

Ab l' assumptu del mercat de bestiar, hem fet un pa com unes hostias.

A. MARCH.

L' ART Y LA NATURALESA

Artista genial ha fet lo teu retrato
y quants l' han vist afirman qu' es cosa sorprendent;
mes art ja es impossible, son parecent admirat,
aquelle carn es viva, aquell retrato sent.

¡Li falta sols parlar!, tothom exclama.

¡Es l' últim mot de l' art!, lo critich diu
En sos purissims ulls s' hi trasparenta
un hermos esperit.

Ens hem trobat á ca 'n Parés mirantnosel
y he quedat com 'ls altres admirat;
en ell sa llum divina
lo geni bi ha vessat;

l' artista ha sapigut doná á la copia
lo que may ha tingut l' original.

Al veure qu' escoltavas, estofofa,
los elogis del públich, he volgit
fer una comparansa ben exacta
entre l' retrato y tú.

Y he vist que tú carn y ossos
nervis, sanch, cervell y cor,
no vols ni una part centéssima
de lo qu' ell val, sent sols tela y color.

A tú t' sobra l' parlar puig dius sols bestiesas,
son apagats los ulls que miran encantats,
ton rostre res expresa, es ton posat d' idiotas,
no hi ha en ton cap senderi ni foch hi ha en ta carn.

Al fer la comparansa
no he pogut menos d' exclamar sorpres:
¡Qu' estrany que valgu tant l' obra del home
y tan poc la de Deu!

JEP DE JESUS.

TORMENT

Quina situació més divertida, en l' actual moment històrich, la de las personas acomodadas!

Ni un dia de quietut, ni un' hora de calma, ni un minut de tranquilitat.

L' *Interior* els atormenta, l' *Exterior* els punxa, las *Cubas*.... jah! las *Cubas* els hi estan com qui diu arrencant la pell.

Lo termòmetro de la notícia puja y baixa ab una versatilitat aterradora.

Tan aviat s' enfila á las més altas regions del optimisme com se precipita al fons del pessimisme més desesperant.

L' infortunat rentista 's planta davant de la columna mercurial... de la prempsa, y acaba per fugir-ne ab l' anima negra com l' interior de un tinter y 'l cap com uns tres quartans.

—Han arribat bonas notícias de l' Habana.

—Un parte de l' Habana pinta la situació molt grave.

—Es molt probable que l' Congrés nort-americà no reconeixi la beligerancia dels insurrectes.

—Lo Congrés nort-americà acaba de votar la beligerancia dels insurrectes per gran majoria.

—La expedició Collazo ha fracassat.

—Ha desembarcat *feliment* la expedició Collazo.

—Qué ha de fer lo pobre rentista, sino tornar-se ximple... y demanar á Deu que aparti de sos llabis aquest cálzer d' amargura... y procuri que 'ls valors tornin á pujar?

Devegadas, per xó, ja pujan.

Un dia arriba *precipitadament* un parte telegràfic:

—«Corra molt válit el rumor de qu' en Máximo Gomez es mort.»

—¡Ay!—exclama l' rentista:—¡tan de bê li ha fet Déu!

Y las *Cubas* pujan mitj enter.

L' endemà:

—Queda plenament confirmada la mort de 'n Máximo Gomez.»

Mitj enter més amunt.

Un' hora després:

—En Máximo Gomez es viu.»

No diuhen si es que ha resucitat ó qu' encare no s' ha mort mai; pero interinament la bolsa, sense ficarse en averiguacions, emprén una correguda cap avall, y 'ls valors baixan dos ó tres enters.

No poden estar vostés segurs: per tenir avuy paperots d' aquests, s' ha de ser de goma elàstica.

Sòls aixís poden resistirse ab una mica de ventatja las contínuas trompadas que á la dretra y á l' esquerra està rebent el desventurat capitalista.

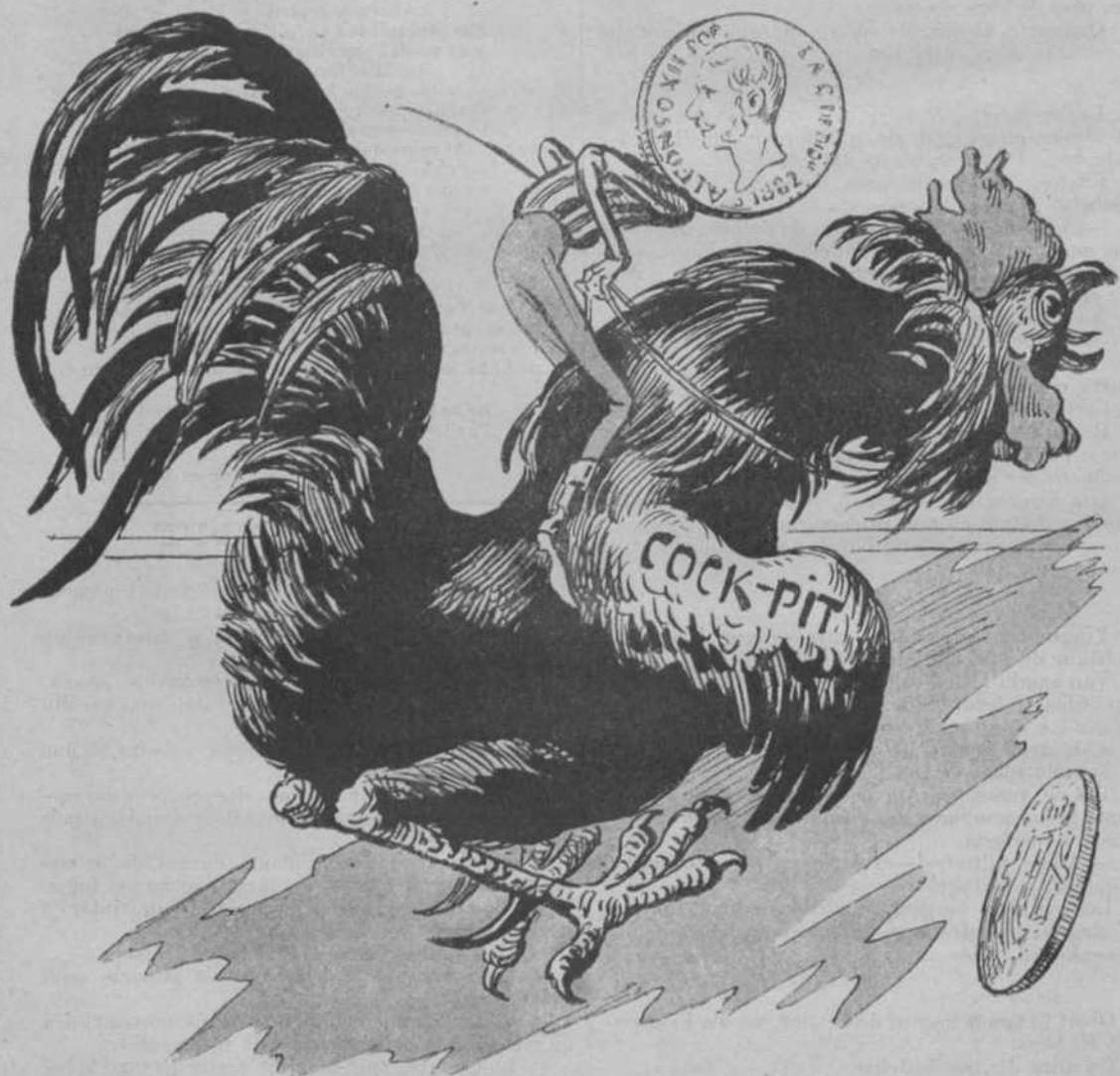
—Aixó no es viure!—deya un que té la *desgracia* de serho:—aixó es capás de desbaratar la naturalesa més sólida y ben conservada.

—No sigui tonto. —Per qu' s' hi fixa tant?

—Ja ho diu vosté! —Cóm vol que no 'm fixi ab aquest constant estira-y-arronsa que 'm porta continuament de l' opulencia á la miseria y viceversa?—

Y llenant un suspir bastante profundo, va anyadir:

UN' ALTRA RULETA

—Jo aposto pel negre.
—Jo pel esquit.

—Y ara cridem: ¡Visca la moralitat!

—¡Qué 'n son de felisos els pobres, que no han de pensar ab aquestas cosas!...

Va dirlo.... pero 'm va semblar que no n' estava ben segur.

Per lo menos, ell continua emperrat en la perjudicial tossuneria de volgueser ser rich.

MATÍAS BONAFÍ.

A LA SOCIETAT «LA SEBA»

La Asociación de ministres protestantes del Estado de Ohio, ha acordado, en señal de protesta, no consumir más cebollas procedentes de España...
—Telegrama del 29 de Març.

Are ojats, los seballuts!
A l'arma tots s'us tardans,
que pèr moments se 'ns atansa
un conflicte dels peluts.
¿Que no sabeu lo que passa?
Si que viviu adormits!
Donchs un Estat dels Units
per mes que sembla una guassa,
ara 'ns ix ab l' artimanya,
que, desd' avuy endavant,
ni de franch consumirán
mes sebas de las d' Espanya.
¡Dlamp de Deu! Aquest desprecí
que fan d' un fruyt predilecte
que tots hi portem afecte
no 's pot admetre per neci.
Y crech que no hem d' estar mols
quan nostre honor va per terra.
Ans qu' això primer la guerra
ab tots los seus ets y uts.
No permetém qu' uns greixosos,
ab visos de tocinyare
fassin públic un desayre
de lo qu' estén tan gelosos.
¡A l'arma, donehs, companye meus!
Deixém que vegui la ploma
y aném tots à fe un punt d' home
contra aquests galifardeus.
Ja que 'l govern espanyol
te la sanch feta una gieba
demostremos que LA SEBA
fa posà à rotlló à qui vol.

MARCH-MARTORI.

Ab lo toch de aleuya comensa la temporada de primavera. Los teatros s' animan y las empresas se disputan lo favor del públic. Durant la presentenmana se registran les novedats que van a continuació.

PRINCIPAL

Reaparició de la companyia de la Tubau, artísticament divorceiada de 'n Mario.

Per començar, ha presentat tres de les obres de son repertori predilecte: *La esfinge*, de Feuillet; *Nieves*, de Palencia, y *Las Vengadoras*, de Sellés. Inútil consignar ha trobat la Tubau los aplausos que ab justicia li prodigan los constants admiradors.

Dimecres se efectuà l' primer estreno, recayent en l' obra de Gaspar *La eterna cuestión*, de la qual no puch parlar avuy, reservantme ferlo la setmana pròxima.

LICEO

Pocas vegadas havia comensat la serie de representacions ab una obra nova: l' empresa mereix un aplauso pel seu desprendiment, y 'l mereix també l' mestre Campanini, per l' activitat ab que ha dirigit los ensaigs. L' obra

¿SERA CERT?

—Senyor Galindo ¿es vritat
lo que per qui s' enrahhona?

—¿Qué? —Que diu que 'l fan barber
del bisbat de Barcelona....

estrenada es la *Manon Lescaut* de Puccini, compositor italià de l' última fornada, company y émul de 'n Mascagni, de 'n Leoncavallo y altres autors que pugnan per restaurar l' art líric de la bella Italia.

Abarca l' obra en conjunt, es inquestionable que la perjudica la *Manon Lescaut* de Massenet, tan original, tan primorosa, tan depurada y sobre tot tan impregnada de sahori d' època. Encara que 'l desarrollo del llibre es distint, son iguals los tres principals personatges, y aquests qu' en l' obra francesa tenen tant caràcter, en l' italiana apareixen algun tant desnaturalisats. Aixis la Manon y 'l caballer des Grieux, en la major part de la partitura son dos romàntichs en tota l' extensió de la paraula, fentloslo semblar encara mes lo quadro escènic abont se desarrolla la seva passió fogosa. L' obra del abat Prevost es mes pulera y està exenta de aquestes ènergiques vibracions del sentiment. L' amor de Manon y 'l caballer es mes carnal qu' espiritual, mes elegant que desbordat. Aixis, donchs, hi que confessar que Massenet va entendre millor lo llibre, assimilantse admirablement lo caràcter de la novel·la.

No per això es despreciable lo travail artístich de 'n Puc-

cini. Lo compositor italià té facilitat, instint escènich, es fogós, y encara que algun tant inflat y redundant, sab trobar sovint los efectes que monhen al públic. Alguna desigualtat se nota en la partitura y mes de una vulgaritat, que per cert lluny de recataria la fa retronar pels instruments mes raudosos, fent gala en això y en certas brusques d'orquestals de una preocupació sorprendent.

Així y tot l'obra, desde la primera nit, no solzament passa sino que agrada y tot a una bona part del auditori, aplaudintles les posses culminants, y demandant la repetició de una delicada romanza del segon acte, de un fragment d'orquestra que segueix al ball y del intermezzo que precedeix al acte tercer. Dels diversos duos de soprano y tenor que constitueixen casi tota l'obra, se'n figura qu'és un dels més inspirats el del tercera acte, en l'escena de la presó.

En l'execució sobre sortí la Tetrazzini, la qual posa totes sus facultats, que son inagotables, al servei de la interpretació de un tipo que s'ha pres ab tot lo carinyo de qu'és capàs. Ella sola salvaria l'èxit. En Moretti canta ab molta correcció, y's fa applaudir ab justicia. Bé la Carotini, en Fornari y en Borelli: los coros al seu punt y l'orquestra brodant la partitura y obeyint la vigorosa y segura batuta del mestre Campauini, que desde l'última vegada que va ser al Liceo, ha donat un pas de gegant en sa difícil carrera. Dirigit la Manón sembla un general. Vaja que si ell se troba en lo lloch de 'n Baratieri, lo qu'és el negus Menelek no 'l derrota.

NOVEDATS

Família y patria, episodi drauàtic en tres actes y cinquenta quadros, es una obra de circunstancias, de sabor patriòtic, plena de bona intenció... y res més.

La nit de l'estreno van ocurrir escenes desagradables que per cert no podia motivar l'obra, y qu'és de creure que algú havia preparat al objecte de donar una mostra del seu especial patriotisme. Vaja que allò de clidar «¡Viva Maez!» y «Muera España!» en un teatre de Barcelona, únicament pot ferho qui haja perdut lo sanderi.

Las autoritats van agafar a dos del supostos alborotadors y pel jutjat se instruixen les correspondents diligencias criminals.

Passem, donchs, ratlla y no 'ns recordem mes de un aconteixement, quals promotores han merecuit la general censura, sense que hajen perjudicat poch ni molt l'èxit purament circumstancial del episodi dramàtic del senyor Martínez Sanz.

Demà dissapte, a benefici de la Sra Mena, estreno del melodrama del Sr. Moreno Gil, titulat *La pescadora de Arenys*.

No hi ha que olvidar que el Sr. Moreno Gil es l'autor de *La portera de la fàbrica* y altres celebradas obres del mateix gènere.

Diumenge, en lo concert de la societat d'Euterpe, quan o coro havia comensat l'interpretació de *Lo sopar dels apòstols* de Wagner, que constitueix l'última part del programa, el mestre Goula (fill) sufri un sincope, que li impedeix continuar dirigint. Tot lo públic mostrà per ell las més vivas simpatias y nosaltres desitjém de tot cor que l'accident no tingui conseqüències.

EN LOS DEMÉS TEATROS

A Romea han comensat los ensaigs del nou drama de 'n Guimerà: «La festa del blat.»

La companyia infantil de 'n Bosch que continua possessionada del *Tívoli* las ha empreses ab l'obra de apartat: *La vuelta al mundo*, mentre prepara la sarsuela *Cádiz*.

Al teatre de *Catalunya* ha reaparecuit en Fréjoli. De gentada no 'n vulguin mes. Ab sas excursions a Amèrica, l'famós transformista no ha perdut ni la ven, ni la flexibilitat, ni aquella facilitat portentosa ab que en un instant cambia de tipus, representant ell sol tots los personatges de una obra. De aplausos no 'n vulguin mes. Y com siga que ha augmentat son repertori ab algunes novas produccions, es presumible que s'contarán per piens a vessar totes las funcions que dongui.

Al Teatre Gran-via res de nou. Es a dir: si: pel diembre estava anunciada la representació de la òpera *Marta*.

Un altre dia 'n parlaré.

N N N

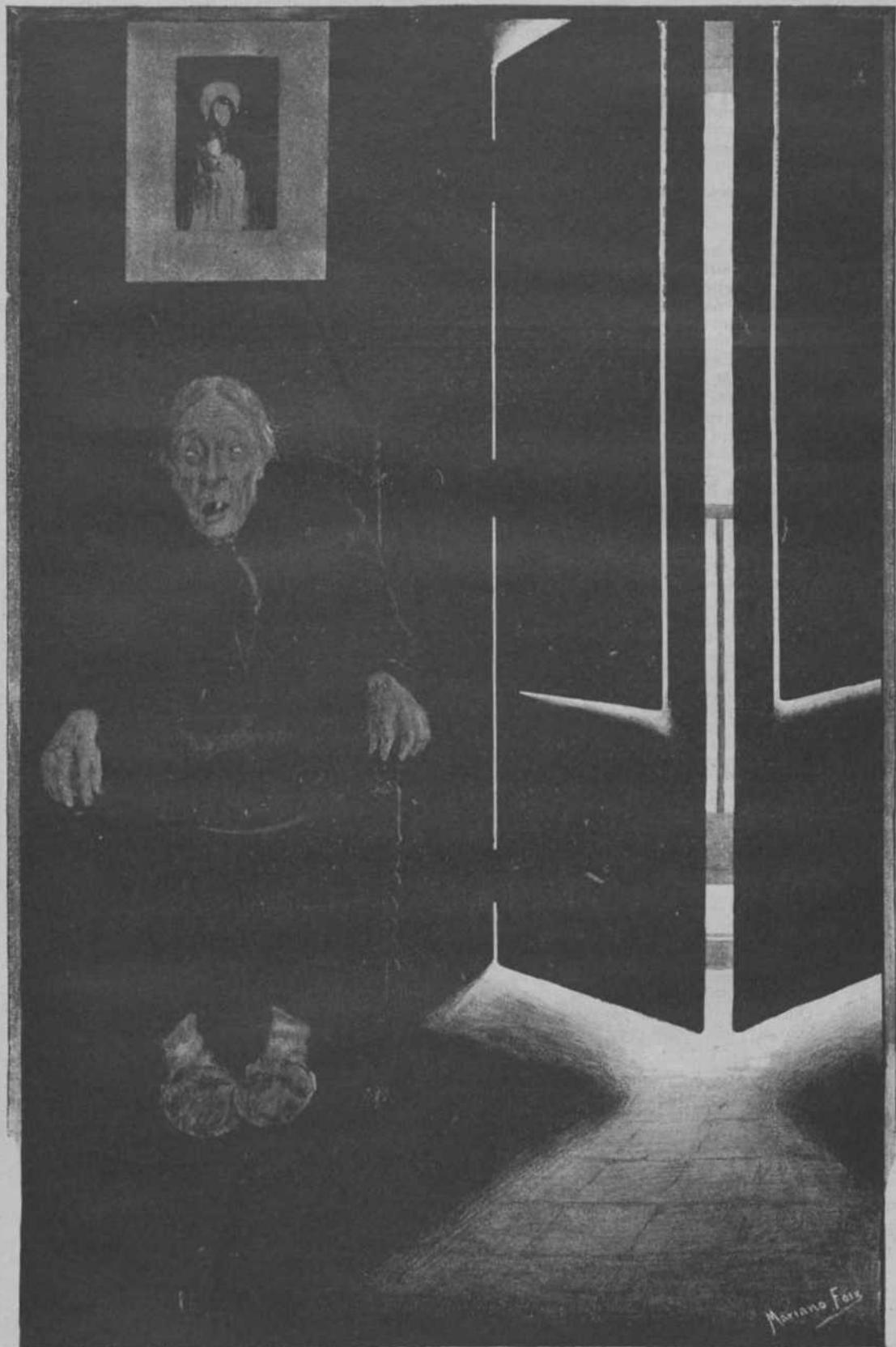
PRO PATRIA

Cami del port van passant
ab el macuto a l'esquena,
sense el vestit virolat
ab que la vista s'alegra,
sense les armes al coll
que l'belich espirit despertan,
sense cap música apropiada
que don' coratje y engresca.
Van vestits de color gris,
la mirada fixa en terra,
groc y afusat lo semblant
y enroigidas las parpelles.
Van passant sense soroll
pero depressa, depressa,
ab la apagada remor
del trepitj sobre las pedras,
igual qu'un remat de xays
igual qu'un remat d'ovells.
Entela la lluna del sol
una boyra plorana
que tenyeix el cel de plom
omplint los ulls de tristesa.
Ans de surtit del quartel
els han servit la minestra
y 'ls han dat tallis y vi bo
com si estessin en capella.
Ha vingut l'Ajuntament
a dur'ls tabaco y monedes.
Ha vingut un general
y 'ls ha parlat de la guerra
y de la patria en perill,
y de lloré y recompensas,
y 'ls han abraçat plorant
parets, germanets y promeses;
els uns als davant consells,
altres els davant pessetas,
quina 'ls entregavr. 'l cor,
quina un mocador de seda,
que al qui a la mort va de dret
prou que l'miman y l'contemplan.

Fan via camí del port
hont el baixell balandreta,
ben guarnit de gallardets
com en dies de gran festa.
Frente al Palau del Bisbat
la tropa fa un punt d'espera.
Tot el poble 's descubreix
al obrirse una finestra,
y una mā ab un quant morat
moventse de esquerra a dreta
reparteix benediccions
y s'enretira ab prestesa.
Que l'tribut es molt mesquí
per un Príncep de la Iglesia
diuhent els murmuradors
que ni las mitras respectan;
quan l'clero 's mor de fam
y 's van tancant las capelles,
y 's venen tots els convents
y las joyas s'enagenan,
per sostindre l'gasto immens
que causa a Espanya la guerra;
quan cap a Cuba se 'n van
cedint als pobres sas rendas
els frares treballadors
y las sensibles monjetas!...

Cami del port van passant
atapahits d'indulgències,
disposats tots a morir
sota la plecha de la bandera.
No ploréu, 'ls que marxéu,
per las donas y promeses,
que mentres visca l'rector
las consolarà en sas penas,
no ploréu, 'ls que us quedéu,
pe'ls quins marxen a la guerra,
que esquerrets podrán captar
a les portes de la Iglesia.

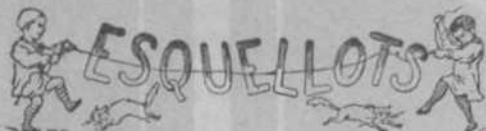
PAGINAS MODERNAS (per MARIANO FOIX.)

¶Pobreta avia!

Y segueixen camí avall
fins que en la boanya s' internan
igual qu' un remat de xays,
igual qu' un remat d' ovelles.

FOLLET.

Avis als nostres lectors: ¡OJO! a l'última plana del present número.

La Junta de vocals associats de consums s'ha de formar per medi de sorteig. Així ho diu la llei.

Doncs perque vejin fins a quin punt la sort es capritxosa, entre les dos persones que s'havien de sortejar per cada grup, en casi tots ells hi figura un regidor.

Exemples. — Propietaris majors contribuyents: D. Miquel García y D. Bernard Martorell, ex-regidor.

Propietaris mitjans contribuyents: D. Demetri Solà y D. Tomás de A. Coll, ex-regidor.

Propietaris infims contribuyents: D. Joseph Gironella y D. Francisco Mascaró, ex-regidor.

Metges: D. Ramón Elias de Molins y D. Joseph Montero, ex-regidor.

Fondistes: D. Marcelino Soler y D. Joseph Serra y Mir, ex-regidor.

Forners y tractants en cereals: D. Joseph M. Carreras y D. Pau Coll, ex-regidor.

Magatzemistes d'oli: D. Francisco Franci y don Manuel Porcar, ex-arcalde.

Enginyers, arquitectos y mestres d'obras: Don Joan Casado y D. Ramón Soriano, ex-regidor.

Podriam allargar molt mes la llista sino ab regidors ab persones que contribueixen a ferlos... es a dir: ab individuos de l'olla ó del tupt... com vulguin.

Als ex-regidors que han surtit designats en un sol sorteig, perque vegin que 'ls estimo, vaig a favorirlos ab un bon consell.

A son degut temps fassin una vaca per adquirir ux bitllet de la rifa de Nadal, y com la sort continúhi mostrarse's tan propicia, no ho duptin pas, treurán la grossa.

Una bona notícia:

Los forniers se proposan pujar lo preu del pà, cinc céntims per cada tres lliures.

Comentari de un tanoca:

—Bé, que 'l pujin, tant me fa...

Qui no pugui menjar pà,
això ray, que menji coca.

Assegura 'l *Diari de Barcelona* que a conseqüència de les últimes inspeccions realitzades pels fiscals municipals ha deixat d'expedre's xocolate colorat per medi dels òxits de ferro.

No deixaran de sentirlo molts dels lectors del *Brusí*, company inseparable del xocolate del matí.

¡Quánts d'ells prenen xocolate ferruginós sentitans degudament reforrats pera digerir las homilias del Sr. Suarez Brabo y las elucubraciones de D. Teodoro Baró!

En una de las últimas sessions del Ajuntament va quedar sobre la taula un dictámen curiós.

Se tracta de subvencionar á l' escriptora católica D. Antonia Rodriguez de Ureta, per atendre als gastos de una Historia del Beato Joseph Oriol.

Varias vegadas hi estat a punt de ocuparme de aquesta escriptora de qual sinceritat católica 'm fa dubtar l' apassionament ab que escriu y l' exageració ab que fa vibrar la nota ultramontana.

Dos consideracions m' han detingut fins ara: primera la de tractarse de una senyora. Y segona: la de tenir que acudir a Filipinas en busca de certos datus y antecedents.

Mes avuy que 's presenta als senyors de la Casa gran, en demanda de una subvenció metàlica, crech molt oportú que 'ls regidors la envilin ab la seva historia del Beato Joseph Oriol a la iglesia del Pi ahont se venera la imatge del taumaturgo barcelonés.

Allà podrà trobar lo que a la Casa gran no poden darli.

Res li costarà al Beato Oriol repetir aquell portentós miracle que va realisar en vida, convertint los tallis de rave en unsas de perruca.

Sigui creyent la fervorosa Sra. de Ureta, y sobre tot no olvidi que així com en mans del Beato Oriol los raves se tornavan diners, en mans de nostres regidors los diners se tornan raves.... fregits.

Un nou candidat á la moixiganga *noticieresa*.

Tot just lo Sr. Mañé y Flaquer s'esquitlla d' entre les mans del Sr. Peris Mencheta, ja 's figura tenirne un' altre de disponible. Es veritat que, per efecte, sens dupte, del escarmient rebut, aquesta vegada procedeix ab mes cautela adoptant una forma menys bullangera.

Jutjin vostès mateixos:

«Gran número de abogados de este Colegio (son sas paraulas) tratan de tributar un obsequio al eminente jurisconsulto catalán Sr. Durán y Bás, *con motivo de sus bodas de oro* en el ejercicio de su profesión.»

Me sembla que aquesta vegada la barca valenciana tampoc agafará peix, ni que reclami l' ausili de tot lo Colegi de advocats en massa.

Deixis D. Francisco de bodas d' or, y si de totas maneres vol celebrarne, celebri las sevas, encare que no siguin d' or sino de calderilla.

Celebri las sevas bodas ab *les aguilletes*.

Ara vegin perque havíen de agafarlo!

Total perque al passar per davant de una tocinería del carrer de Girona, vā emportar-se'n un cap de porch que hi havia penjat de cara al carrer.

Pobre xicot!

Ja cal que l' advocat que s' encarregui de la séva defensa no s' olvidi de invocar una circumstancia atenuant que si tant m' apuran fins pot convertirse en eximt.

—«Lo meu patrocinat—podrà dir—lluny de cometre un furt, vā obrar per patriotisme. La séva intenció no era endurse'n un cap de porch, sino un cap de *yankée*, que ab la séva sola presència estava insultant al públic. Per haver obedit á un impuls irresistible, y per la intenció patriòtica del seu acte, demano la seva absolució.»

Per extranyesses á l' Abisinia

En l' exèrcit del rey Menelik, un *ras* es un capità general.

Aquí, un soldat *ras* es un caloyo.

En cambi del governador de un poble fortificat ne diuhen un *balam barras*.

Aquí 'ls governadors de *barra*s no se 'n diuhen; pero 'n son, sobre tot durant los períodes electorals,

Un dels pretendents á l' acta de Diputat á Corts pel districte de las Aforas es lo famós Feliu Martí, ex-calde de la vila de Gracia.

Deixarà Gracia de ser *graciosa* si no li adjudica la séva representació.

Espanya està passant avuy moments molt crítichs y dolorosos. En lo Congrés per forsa hi han de tenir lloch escenas tristíssimas. Per qué, donchs, no ha de procurarse á tota costa mitigar lo carácter melodramàtic, tal vegada tràgich de las funciones parlamentarias?

Entre mitj de tants barrets ab glassa, diguin: ¿no hi estaría bé un bon barret de riallas?

Cosas d' Espanya.

La Creu roja de Barcelona acorda adquirir un filtre Chamberland ab l' idea de destinarlo als valents soldats de Cuba, que molts vegadas contreuen malaltías, per veure's obligats á consumir aaygas corrompidas.

Y com aquí no s' fabrica aquest aparato l' envian á buscar al extranger.

Auden, en tant, al Ministre de Hisenda, en demanda de que se 'ls dispensi del abono dels drets arancelaris.

Contestació del ministre:—No pot ser.

Resultat: que si la Creu roja ha volgut socorre als soldats de Cuba, ab un filtro Chamberland, no ha

tingut mes remey que abonar en la frontera 120 pesetas per drets de Aduana.

¡Quina llàstima que l' Aparato Chamberland tant aproposit per filtrar aaygas corrompidas no pugui aplicarse á filtrar lo patriotisme dels ministres espanyols!....

¡Oh escena deliciosa!....

«Y no hi haurá cap de aquests autors de sarsueletas per horas que no s' apressuri á aprofitarla?»

L' amant, ó sigui l' tenor cómich, concerta ab la tiple, que á la nit, completament á las foscas, entrará á casa seva, penetrarà al seu quarto y la raptará. Sellan aquesta trama ab un jurament d' amor.

Mutació.

* *

Es negra nit. Lo tenor penetra en la casa del seu adorat torment per una finestra baixa.

Gran nocturno á cárrec de l' orquesta. Al lluny se sent la veu gangosa del sereno.

Surta l' amant ab un bulto blanch als brassos, salta la finestra y preludia un' aria en la qual canta victòria. Apareix la lluna, batent de plé á plé sobre l' rostre de la raptada, la qual fins llavoras s' ha tingut quieta.

¡Horror! ... La raptada no es la tiple, sino la característica: no es la novia sino la sogra.

Lo tenor cómich cau en basca. Y baixa l' teló, entre 'ls aplausos del públic.

* *

Aquest fet tan *sarsuelable* ha ocorregut en un poble de Andalusia.

E si non é vero... pitjor pels que podentne fer una obreta del género xich, se contentan fentne una noticia de periódich, renunciant á percibir los drets de representació.

Ab molta rabó diuhen que de lo sublim á lo ridícul no hi va mes que un pas.

Res mes sublim que las ideas poéticas del colós de la poesia del sige XIX, de Victor Hugo. Y no obstant...

—¡Abaco el ayuntamiento
—Viva el terreno neutral!

—No volemos empedrados
en nuestra plaza Real!

LA GRAN RIFADA

Compran la carn bona,
la envian als altres....

En fi, llegeixin aquest parell de anécdotes qu' es pigó en la premsa de París.

Un dia l' gran poeta entusiasmàt per l' èxit colossal que havia obtingut una de les sevàs obres gràcies al talent extraordinari del actor Bataille, vā escrivèr li una carta encomiàstica en la qual s' hi llegia la següent frase:

«Vostre nom, desde ahir à la nit, no es pas *Batalla* sino *Victoria*.»

L' actor, qu' era un gat dels frares, li vā respondre punt en blanc:

«Mestre, m' havéu de dispensar si 'ns adverteix o que de Victoria se'n din la cambrera de casa... no 'o.»

Un dia un tal Tapie, advocat y actualment procurador de la República, vā enviar al mateix Víctor Hugo un tomo de poesías. L' autor del *Ruy Blas* molt benèvol y carinyós ab los principiants, li vā donar las gràcias del envio ab una carta, encomiant lo talent poètic del jove Tapie.

«Jove—li deya—sobre l' vostre front brilla una flama.»

La frasse vā fer farolla, y durant molt temps tots los amichs de Mr. Tapie li feyan la mateixa broma. Acostantli l' cigarro al front, li deyan:

—A veure, noy: deixam encendre.

y las pallaringas
quedan per nosaltres.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1.* XARADA.—Sa-la-man-qui-na.

XARADA

Argument per un sainete que podria titularse L' UNGUENT MARAVELLÓS Ó DESAPARICIÓ DE UNA CRIADA.

La escena representa una farmacia; l' acció passa per llà hi mitj demati.

Personas: una raspa, una senyora

y el dependent que està empleat allí.

Aquest que 's pensa sé un segon *Tenorio*

y té mes pretensions que vinticinch

està molt enfeynat fent unes píldoras;

al punt s' obra la porta y se sent ninch. —

Es la raspa que *tres* de la senyora
l' encàrrec de comprarne cert ungüent.
Lo dependent al acte pert l' oremus
y hasta lo que entre mans té en quell moment.
Al cap de pochs minuts entre ells sostenen
lo diàlech seguent... ó un per l' istil:
—Créguim, *cinc-quarta* per vosté faria
tota mena d' ungüents.

—Ay, qu' es tranquil!

—Li dich de veras.

—Quart si l' que à mi m' falta
vosté no me l' pot dar ni me l' pot fer.
—Ah tonta....! (diu tocantli la barbeta.)
—Uy! quina pudo fá de no sé qué;
douguim l' unguento aquest.

—Ara reparo
que s' ha de fer perque... no n' hi ha de fet,
y mentres jo li faig vosté pot seure
Fassí l' favor d' entrar al salonet.
Lo gran *dos-quarta* pena l' accompanya
dibentili:—Jo l' estimo... sois estém...
pregantli que l' unguento ajudi à ferli
perque serà milló aixis el cold-crem.

Al cap de poch arriba la senyora
buscant à la criada; no la veu;
la botiga està sola y sense *dugas*
va cap al salonet y... ¡llamp de Deu!
surta corrents al carrer cridant ¡socorro!
¡socorro! ¡ausili! ¡lladres!... y al moment
com si s' tractés d' alguna gran desgracia
tot lo vehinat se posa en moviment.
Xiulets, corridas, donas esbaradas,

LO DEL DIA

—Mira, Rosa, desde avuy no portis mai més tocin. Veig que la carn de *yankée* es molt dolenta.

gossos que fugen, un municipal,
veus de *zahont* es el foch?... y la senyora
allí al carrer cridant ¡A cal total!

La gent hi acut; registran desseguida
sense veure ni fum, ni foch... ni res....
no mes hi ha l' dependent qu' està fent pildoras
pro qu' està de vergonya tot *encés*.

L' epilech ja s' veu prou; bullit pel barri,
un dependent faltat d' educació,
la senyora que pert la seva raspa
y una raspa que pert... lo que se jo.

J. STARAMSA.

II

Prima-segona-tercera,
dos-segona la Total
segona-tercera-quarta
quart-hu-tercera de un fanal.

JOAN B. MIRÓ.

ENDAVINALLA

Entremij d' armas m' estich
vaig persiguint à tothom
y sens espantar al vulgo
vaig al davant de la Mort.
Apa, pensa una estoneta
y digas aviat qui soch

D. S. VILAFRANCA.

TRENCA-CLOSCAS

AMALIA DECLA

REUS

Formar ab aquestes lletras lo titul de un conegut drama català.

S. ROCH.

BALDUFA NUMERICA

3 6 9	En lo mar.
9 4 9	Adverbi de temps.
1 2 3 4 5 6 7 8 9	Nom de dona.
1 2 3 4 5 6 7 8 3	home.
7 5 1 5 4 8 6 3	dona.
7 5 7 8 2 8 9	*
7 8 4 8 2 9	*
7 2 9 4 9	*
2 3 2 9	*
9 6 3	*
1 5	*
3	*

J. R. NITU DE TARRAGONA.

TRIANGUL

Primera ratlla vertical y horisontal, nom de dona.—Segona: idem.—Tercera: pronòm.—Quarta: nota musical.—Quinta: vocal.

J. SABELLUSAC.

GEROGLIFICH

X
ITITI
LI
D. I

J. GENÍS LLONCH.

Antoni Lopez, editor. Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona.

«COLECCIÓN DIAMANTE»

Biblioteca que publica la casa Lopez.

Autors que fins avui figuran en la «Colecció.»

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

COLECCIÓN DIAMANTE

(EDICIÓN LÓPEZ)

Van publicados

- Temes
- 1.ª *Campoamor: Doloras, 1.ª serie.*
 - 2.ª — *Id. — Doloras, 2.ª **
 - 3.ª — *Id. — Humoradas y Cantares*
 - 4.ª — *Id. — Pequeños poemas, 1.ª serie.*
 - 5.ª — *Id. — Pequeños poemas, 2.ª serie.*
 - 6.ª — *Id. — Pequeños poemas, 3.ª serie.*
 - 7.ª — *Id. — Colón, poema.*
 - 8.ª — *Id. — El drama universal, tomo 1.ª*
 - 9.ª — *Id. — El drama universal, tomo 2.ª*
 10. — *Id. — El licenciado Torralba.*
 11. — *Id. — Poesías y fábulas, 1.ª serie.*
 12. — *Id. — Poesías y fábulas, 2.ª serie.*
 13. *E. Pérez Escrich: Fortuna, historia de un perro agraciado.*
 14. *A. Lasso de la Vega: Rayos de luz.*
 15. *Federico Urracha: Siguendo al muerto.*
 16. *A. Pérez Nieve: Los humildes.*
 17. *Salvador Rueda: El gusano de luz.*
 18. *Sinesio Delgado: Lluvia menuda.*
 19. *Carlos Frontaura: Gente de Madrid*
 20. *Miguel Melgosa: Un viaje a los infernos.*
 21. *A. Sánchez Pérez: Botones de muestra.*
 22. *José M. Matheu: ¡Rataplán! (cuentos).*
 23. *Teodoro Guerrero: Gritos del alma, (Desahogos en prosa).*
 24. *Tomás Luceño: Romances y otros excesos.*
 25. *L. Ruiz Contreras: Palabras y pluma.*
 26. *Ricardo Sepúlveda: Sol y sombra, prosa y verso.*
 27. *José López Silva: Migajas.*
 28. *F. Pi y Margall: Trabajos sueltos (Amadeo de Saboya.—Juan de Marian.—D. Juan Tenorio).*
 29. *Emilia Pardo Bazán: Arco iris (cuentos).*
 30. *E. Rodríguez Solís: La mujer, el hombre y el amor.*
 31. *M. Matoses (Corzuelo): ¡Aleluyas finas!*
 32. *Emilia Pardo Bazán: Por la España pintoresca (viajes.)*
 33. *Antonio Flores: Doce españoles de brocha gorda.*
 34. *José Estremera: Fábulas.*
 35. *Emilia Pardo Bazán: Novelas cortas.*
 36. *Emilio Fernández Vaamonde: Cuentos amorosos.*
 37. *Emilia Pardo Bazán: Hombres y mujeres de antaño (semblanzas).*

Precio de cada tomo 2 reales

Novetat

ROJAS

POESÍAS
PER JOAQUIM ROIG
Ptas. 1'50

ROSA Y NINITA

Precio Ptas. 3'50

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franquicí al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de port. No responem d' extravios, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se li organen rebaixas.

En ocho días y sin maestro se aprende la verdadera pronunciación, según las reglas de la Academia francesa.

NOVÍSIMO MÉTODO POR J. COSTE

Precio 2 pesetas.

ADVERTENCIA

Queda acabada l' impressió de

DOTZENA DE FRARE

OBRA PÓSTUMA DE

FREDERICH SOLER (Seraff Pitarrà)

Colecció de quèntos, ilustrats
PER M. MOLINE

La pròxima setmana fixarérem lo dia de la sortida d' aquest interessant llibre.

Los corresponsals que no tinguin fet lo pedido, no deixin de ferlo sens pèrdua de temps, si volen rebre l' obra aixís que surti.

Preu 2 pessetas.

LOS ESTADOS UNIDOS CONTRA ESPAÑA

por UN OPTIMISTA.

Precio 1 peseta.

LEY ELECTORAL

PARA DIPUTADOS A CORTES
Un tomo tela Ptas. 2.

PENSAMENTS EN VERS

ORIGINALS DE ALBERT LLANAS AB ILUSTRACIONS
DE Modest Urgell.

Preu 2 rals.

Alfonso Daudet

CONCURS
DE
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

¿De qui es aquest ull?

Una de las parts que més caràcter donan a la fisonomia es l' ull, y encara que n' hi ha molts que se semblan, cada individuo té en els seus algo que li diferencia dels dels altres. Pot, doncs, soment l' ull a un exàmen perspicàs, averiguar-se a quina cara correspon.

Lo que figura en aquesta pàgina perteneix a una persona molt coneguda.

¿Qui es?

LA ESQUELLA invita als seus lectors a respondre a aquesta pregunta, y obra un concurs ab les següents bases:

- 1.^a Cada una de les primeres *cinch centas* persones que ho endavinin, tindrà dret a un *regalo*, consistent en una novel·la que val 2 pessetes.
- 2.ª Lo qui vulga pendre part en el concurs, omplirà lo *butlleti* que va al peu d'aquesta pàgina, posanthi l' seu nom y apellidos y l' nom de la persona a qui, segons ell, perteneix l' ull.
- 3.ª Tallat lo *butlleti*, haurà d' entregarse en l' Administració de **LA ESQUELLA**, Rambla del Mitj, 20.
- 4.ª En l' Administració hi posaran lo número d' ordre que li correspongui, y donarán al interessat un resguart ab lo mateix número.
- 5.ª Al publicar-se la *solució* en **LA ESQUELLA** de la setmana pròxima, los que han acertat el nom passaran a recullir lo regalo, mediante la presentació del resguart.
- 6.ª Si 'ls qu' endavinan lo nom son més de 500, los que passin d' aquest número no tindrán dret al regalo.

RESPOSTA

D.

opina que aquest ull es de

Barcelona Abril de 1896.

Núm.

ADVERTENCIAS

Evítinse raspaduras y esmenas.

Las *respuestas* han d' entregarse en la Administració de **La Esquella** avants de las **10** de la nit del dimecres **15** del corrent Abril.

Pera evitar les complicacions que això portaria, no s' admeten *respuestas* pels correus. Los lectors de fora de Barcelona que desitjin pendre part en el concurs, s' han de valdre d' algú d' aquí que s' encarregui de cumplir les condicions establertes.